

Адыгэ макь

Голос
адыга

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

МИНИСТРЭХЭМ Я КАБИНЕТ КЪЫРАТХЫКЫГЪ

Анахь мэхьанэ зилэ Юфьгъохэр кыхагъэщыгъэх

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет зичэзыу игъэкъотыгъэ зэхэсыгъоу илагъэм тхьамэ-тагъор щызэрихьагъ АР-м и Лышхъуэ Тхьаклушынэ Аслъан.

Юфтхьабзэм хэлэжыагъэх Адыгеим и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, республикэм и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, АР-м ипрокурор шхьалэу Василий Пословскэр, муниципальнэ образованиехэм япашэхэр, нэмыкхэри.

2015-рэ илээсым Адыгеим

и Чыфэ политикэ ыкйи 2016 — 2017-рэ илээсхэм ар зыфэдэщтым афэгъэхьыгъэу къэгъушылагъ АР-м финансхэмкйи иминистрэу Долэ Долэтбый. Ащ къызэриуагъэмкйи, УФ-м и Президент ижъоныгъокйи унашохэр гъэцэкйигъэнхэм пае субъектхэм ахъщэ чыфэшхохэр аштагъэх, джырэ уахътэм ахэм

ятыжын кыхьылъэкйи. Мыщ фэдэ гумэкйыгъохэр шымылэнхэм фэш УФ-м и Правительство унашэ ышыгъ шюльыр пэпчэ мыщ фэгъэхьыгъэу план гъэнэфагъэ ыштэнэу. Пшъэрыл шхьалэу ащ илэр бюджетым къыдилъытэрэ лъэныкхохэр зерифэшъуашэу гъэцэкйигъэнхэр, регионым финанс зыпкытыныгъэ илъыныр ары. 2015-рэ илээсым иапэрэ мазэ ехъулэу Кыйблэ ыкйи Темыр-Кавказ федеральнэ шюльырхэм ахэхэрэ субъектхэм хэхъоу ялэхэм ялътыгъэу чы-

кйи пэрытныгъэ зылыгъ шюльырхэм тызэрашыщыр Къумпыл Мурат кыхьыгъэщыгъ.

— Ау ащ кыхьыгъэ рэхьатэу тышысыныр, министрствэхэм, муниципальнэ образованиехэм ялофшлэн джыри нахь агъэлъэшыны фае. Бюджетэу тштагъэр дгъэцэкйыным пае ахъщэм тышыкйи, ари къыдэтлытэн фае, — кылуагъ АР-м и Правительство и Тхьаматэ.

Мэкъумэщ чыгъухэм ягъэфедэн фэгъэхьыгъэу къэгъушылагъэх АР-м мэкъу-мэщымкйи иминистрэу Юрий Петровыр, Мыекхопэ ыкйи Теуцожь районхэм яадминистрациехэм япашэхэу Алексей Петрусенкэм-рэ Хьачмамыкыо Азэматрэ.

АР-м и Лышхъуэ кызырэхи-гъэщыгъэу, амылэжырэ чыгу гектархэм япчъагъэ мы аужырэ илээсхэм нахь макйи ашыгъ нахь мышлэми, мы лъэныкыомкйи гумэкйыгъохэр шылэх, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэр пшъэрыл шхьалэхэм ащыщ.

— Республикэм чыгубэл илэр, ащ кыхьыгъэ, шлуагъэ кытэу ахэр дгъэфедэнхэм мэхьанэшхо ил. Мы юфьгъом изэшлэхын профильнэ министрствэм имызагъоу, АР-м и Парламент и депутатхэри кыхьылажъэхэмэ ишлогъэшхо къэкюшт, — кылуагъ Тхьаклушынэ Аслъан.

2015 — 2016-рэ илээсыкйи еджэгъум республикэм ит еджаплэхэм зызэрэфагъэхьазырырэм фэгъэхьыгъэ доклад кышыгы АР-м гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэкйи иминистрэу игуадзэу Надежда Кабановам. Зэхэсыгъом хэлэжыагъэхэр нэмыкйи юфьгъохэми атегушылагъэх, унашэу гъэнэфагъэхэри ашыгъэх.

**ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.**

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

КІЛЭЦЫКІУХЭМРЭ УАХЪТЭМРЭ

Наркотикхэм ащыухъумэгъэнхэм фэш!

Наркоманием пэуцужыгъэным и Дунэ мафэу мэкъуогъум и 26-м хагъэунэфыкырэм ехъулэу кйи лэлэцыкйи зыгъэпсэфыпйи лагерэу «Зубренкэм» Юфтхьабзэу «Мир без наркотиков» зыфиорэр щыкйуагъ.

Сурэтхэмкйи зэнэкъокхэр, видеокъэгъэлъэгъонхэр, лекциехэр кйи лэлэцыкйи афызэхашагъэх. Шьон пытэхэм, наркотикхэм цыфым зэрарэу къарихырэ зэрыт тхылъ цыкйи хэр афагошчыгъ. Фаехэм нар-

кологыр гушылэгъу афэхъугъ. — Юфтхьабзэм хэлэжыгъэ ныбжыкйи анахъэу ашлогъэшлэгъоныгъэр псауныгъэм икхъухъумэн ары. Ащ фэгъэхьыгъэ упчабэ ахэм къатыгъ. Джащ фэдэу шьон пытэхэм,

наркотикхэм цыфым ыпкышюл зэрарэу кырахырэм кыи кйи лэлэцыкйи. Ахэм анэмыкйи, кыкйи уцхэу цэнаут зыхэлхэм гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъом зэрарэу кыхьын альэкйищтым фэгъэхьыгъэ лекцие кйи лэлэцыкйи кыафеджагъэх, — къеты Адыгэ Республикэм псауныгъэр кызухъумэгъэнымкйи и Министрствэ ипресс-кыулыкыу.

Наркоманием пыщагъэ хъуэр нахь макйи шыгъэным фэш!

министрствэм Юфтхьабзэ зэфэшхьафхэр ренэу зэрэзехищэрэ кыхагъэщыгъ.

ООН-м кызырритырэмкйи, 2015-рэ илээсым дунаим наркотик зыгъэфедэу щыпсэурэм ипчъагъэ нэбгырэ миллион 250-м ехъугъ. Урысыем кыи зэрэщалытэрэмкйи, мыхэм афэдэу нэбгырэ миллионитум ехъу мыщ щэпсэу, миллиони 5 фэдизым загъорэ наркотик агъэфедэу кыхьыкы.

Урысыем «хьадэгъу фы-

жымы» пыщагъэхэ зыщыхъуэр илээс 15 — 16 аныбжыу ары. Наркотикхэм апкы кыи кйи кйи зидунай зыхъожыкхэрэм гурытымкйи илээс 30 аныбжыу.

— Наркоманиер социальнэ гумэкйыгъо шхьалэхэм ащыщ. Дунаим тет къралыгъохэр ащ пэшлуконхэм пае юфьгъо зэфэшхьафхэр зэшлукых. Пэшлорыгъэщ Юфтхьабзэхэм кыащгъэжыагъэу хэбзэгъэуцугъэр амыукыном нэсэу, — кыхагъэщыгъэ специалистхэм.

(Тикорр.).

БЭДЗЭОГЪУМ и 3-р — КЪЭРАЛЫГЪО АВТОИНСПЕКЦИЕМ И МАФ

Къэралыгъо автоинспекцием и Мафэ фэшI сыгу кызыделэу шьори, шьуиунагъо исхэми сышъуфэгъушIо. Гьогурькюныр щынэгъончъэнымкIэ, гьогум тетхэм ящIэныгъэ ыкIи япсауныгъэ къаухъумэгъэнымкIэ пшъэрылъэу щытхэм язэшIохын Къэралыгъо автоинспекцием мэхъанэшхо реты.

Ветеран лъапIэхэр ыкIи сиIофшIэгъухэр!

Джырэ уахътэм мы къулыкъур техникэки, нэмыкI лъэныкъохэмкIи зетегъэпсыхьагъэ, ащ иIофышIэхэм япшъэрылъхэр щытхъу хэлъэу агъэцакIэ.

Урысыем игьогухэм хъугъэ-шIагъэхэр къатемыхъухъанхэм зилэхъышIу хэлъхэм, ащкIэ Къэралыгъо автоинспекцием IэпыIэгъу кыфэхъурэ пстэуми инэу сазэрафэразэр кыыхэзгъэщынэу сыфай. Тикъэралыгъо игьогухэм атель правопорядкэр къаухъумэгъэ зыщIэныгъэ зытыгъэ тиIофшIэгъухэм егъэшIэрэ шIэжъыр адэжъ.

Джащ фэдэу гуцIэ фабэ-

хэр апэсэгъохы тиветеран лъапIэхэм. Ахэм ащыщIэбэхэм непи Iоф ашIэ. ТиньбжыкIэхэм яхэгъэгу шIу альэгъоу пIугъэнхэмкIэ яшIуагъэ къагъакIо.

Ньбджэгъу лъапIэхэр, псауныгъэ пытэ шьуиIэу, шьуигъэхъагъэхэм къащымыкIэу, шIур шьуигъогъоу шьупсэу нэу шьуфэсэIо.

АР-м хэгъэгу IюцI IюфхэмкIэ и Министерствэ гьогурькIюныр щынэгъончъэнымкIэ Къэралыгъо автоинспекцием и ГъэIорышIапIэу Адыгеим щыIэм ипашъу Александр КУРПАС

«Iэнэ хъурае» щыIагъ

Республикэ студенческэ форумэу «Апшъэрэ еджапIэхэмрэ инклюзивнэ гъэсэныгъэмрэ» зыфиIорэм кыдыхэлъытэгъэ «Iэнэ хъураеу» Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым бэмышIэу зехищагъэм Урысые народнэ фронтым ишьолъыр штабэу АР-м щыIэм хэтхэр хэлэжъагъэх.

«Iэнэ хъурае» анахь Iофыгъо шъхъалэу кышIалэтыгъэхэр тIэклъ-тIэклъуэ инклюзивнэ гъэсэныгъэм республикэм щытехъанхэ зэрэфаем, ССУЗ-хэмрэ ВУЗ-мрэ яздэлэжъэныгъэ, къэралыгъо структурэхэмрэ общественнэ организациехэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ кIэлэцIыкIу хэм гъэсэныгъэ ягъэгъотыгъэным, ахэм япсауныгъэ зыпкI игъуоцожыгъэным афэгъэзагъэхэмрэ язэпхыныгъэ гъэпытэгъэным афэгъэхьыгъэхэр ары.

Урысые народнэ фронтым ишьолъыр штабэу Адыгэ Республикэм щыIэм хэтэу Арина Ефимовам «Iэнэ хъурае» доклад кыщишIыгъ. Урысыем и Президентэу, Урысые народнэ фронтым ипашъу Владимир Путиным зипсауныгъэкIэ щыкIагъэ зилэхэмрэ сэкъатхэмрэ гъэсэныгъэ ягъэгъотыгъэнымкIэ пшъэрылъэу афишIыгъэхэр зэрагъэцакIэрэр къэзэрэу-гъоигъэхэм къафилотагъ.

Ащ зэрэхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, коррекционнэ еджэпIабэ зэрэзэфашIыжыгъэм ишIуагъэ къэкIоштэп. Зэрэгугъагъэхэр

инклюзивнэ гъэсэныгъэр гурыт еджапIэхэм ачIалъхъан альэ-кIыштэп. Сэкъатныгъэ зилэ сабыеу курэжъыем исыр адрэ кIэлэцIыкIу хэм афэдэу сыхъат пчъагъэрэ зимыгъэлпсэфэу еджэн ылъэкIыштэп.

Социологическэ уплъэкIунхэу зэхашагъэхэм нафэ кызырешIыгъэмкIэ, инклюзивнэ гъэсэныгъэм фэгъэхьыгъэу цIыфхэм еплъыкIэ зэфэшъхъафхэр ялэх. АпэрэмкIэ, зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэри, узынчъэхэри зэхэхъанхэ, зедеджэнхэ фае. Ау нэмыкI лъэныкъомкIэ, адрэхэми, мыдрэхэми гъэсэныгъэу аратырэм ащ кыкIыригъэчышт. Нахьыбэмэ зэралъытэрэмкIэ, инклюзивнэ гъэсэныгъэмкIэ анахь къэкIуштыр гъэсэныгъэ тедзэ зашарагъэгъотырэ еджапIэхэр ары. КIэлэцIыкIу хэр зэхэхъэхэу концертхэр къатыхэмэ, спектаклэхэм, мэфэклэхэм ахэлэжъэхэмэ язэпхыныгъы нахь пытэшт, нахь лъэшэуи зэфэгумэкIыжыштых. Урысые народнэ фронтым ишьолъыр штабэу Адыгэ Республикэм щыIэм зехищэгъэгъэ фестивалэу

«Веснушки земли» зыфиIорэр ащкIэ шыхъатышIу.

Арина Ефимовам идоклад икIэу зэрэщыхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, хэбзэгъэуцугъэу щыIэр IэубытыпIэ кызыфашIын, ясабы зэрэрагъэджэшт шыкIэр ны-тыхэм ежъ-ежъырэу кыыхахынэу амал арагъэгъотын фае. Къэралыгъом ипашъу Владимир Путиным зэри-лътэрэмкIэ, коррекционнэ гъэсэныгъэми, сэкъатныгъэ зилэхэр гурыт еджэпIэ кызыр-кIошхэм ащегъэджэгъэнми мэхъанэшхо яI.

«Урысые народнэ фронтым ипашъу, Президентэу Владимир Путиным пшъэрыл зэрафишIыгъэм тетэу къагъэхъазырыгъэ программэу «Доступная среда» зыфилоу 2020-рэ ильэсым нэс тельытагъэм кыыхиубытэрэ Iофтхъабзэхэм ягъэцэкIэн Урысые народнэ фронтым ишьолъыр штабэу Адыгэ Республикэм щыIэм хэтхэм лъэшэу аналэ тапэки тырагъэтышт», — кыIуагъ Урысые народнэ фронтым ишьолъыр штабэу Адыгэ Республикэм щыIэм хэтэу Арина Ефимовам.

Урысые народнэ фронтым ишьолъыр къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэр

ЗэкIэми тызэдеIэн

Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэIукIэ и Къэралыгъо Думэ иIеIутатэу, народнэ фронтым иIофшIэн зилэхъ хэзышIыхъэрэ Натхъо Разыет наркотикхэм ягъэфедэн пэшIуекIорэ бэнэныгъэр джыри нахь гъэлэшыгъэным иIофыгъохэмкIэ федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «В.П. Сербскэм ыцIэкIэ щыт ФМИЦПН-м щыкIогъэ семинарым хэлэжъагъ.

Хабзэм ифедеральнэ ыкIи ишьолъыр къулыкъухэм япIыкIохэр, шIэныгъэлэжъхэр а Iофтхъабзэм хэлэжъагъэх. Семинарым кIэщакIо фэхъугъэр Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэIукIэ и Къэралыгъо Думэ и Тхъаматэ игуадзэу Сергей Железняк.

— Дунаим кызырешалы-тэрэмкIэ, нэбгырэ миллиони 170-м кыщегъэжъагъэу миллион 250-м ехъурэмэ наркотикхэр агъэфедэх. Мы тхъамыкIагъом пэуцужыгъэнымкIэ анахь мэхъанэ зилэхэм ащыщэу сэлъытэ ахэм апэ дэдэ ялэзэнхэу зыщырагъэжъэрэ лъэхъаным ищыкIэгъэ амалхэр икIоу кыдэлъытэгъэнхэр, а IофыгъомкIэ кадрэхэр тэрэзэу кыыхахыгъэнхэр, мы узымкIэ гупчэхэр кызылэхыгъэнхэр, — пэублэ гуцIэм кыщиIуагъ Натхъо Разыет.

Я II-рэ Лъэпкъ зэфэсэу наркотикхэм апэуцужыгъэным фэгъэхьыгъагъэм ирезолуции щыIэныгъэм щыпхырыщыгъэ зэрэхъурэм мы семинарым щытегушIагъэх, Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет ипре-

зидиум изэхэсыгъоу «Наркотикхэм апэшIуекIорэ къэралыгъо политикэр пхырыщыгъэ зэрэхъурэм ехъылIагъ» зыфиIорэ Iофыгъом фэгъэхьыгъагъэм кышIалэтыгъэгъэ пшъэрылэхэм зэшIохыкIэу афэхъуштри мыщ кышIагъэнэфагъ.

— Тэ тихэгъэгуи зэрэдунаеуи хэбзэнчъэу наркотикхэр зэрагъэфедэхэрэм пэшIуекIорэ бэнэныгъэм иIофыгъохэм лъэшэу аналэ ащытырагъэты. ООН-м и Генеральнэ Ассамблее унашъо ыштагъ 2016-рэ ильэсым иублэгъухэм адэжъ мы Iофыгъо инымкIэ сессие зэхашэнэу. Урысые Федерациер, а лъэныкъомкIэ опытышхо зэриIэр кыдэлъытагъэу, дунэе мэхъанэ зилэ Iофыгъом итегушIалэн хэлэжъэн фае. ЗэкIэми тIуачIэ зэхэмылъэу а тхъамыкIэгъошхоу зэрэдунаеу кышIхъэрыхъагъэм тыпэшIуеклон тлъэкIыштэп, — икIэухым кыIуагъ Натхъо Разыет.

КЪАНДОР Анзор.
Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэIукIэ и Къэралыгъо Думэ иIеIутат илэпылэгъу.

ЗэхъокIыныгъэхэр фашIыгъэх

Муниципальнэ гъэпсыкIэ зилэ «Къалэу Мыекъуапэ» игенеральнэ план зэхъокIыныгъэхэр зэрэфашIыштым фэгъэхьыгъэ едэлунхэр къэлэ администрацием щыкIуагъэх.

Къэлэ администрацием кызырешIалыагъэмкIэ, мы зэхъокIыныгъэхэм атегушIалэнхэм ыпэкIэ къалэм ирайонхэм ыкIи мыщ хэхъэрэ къоджэ-псэупIэхэм пэшIорыгъэшъ зэIукIэгъухэр ащызэхашагъэх.

Мыекъуапэ игенеральнэ план 2010-рэ ильэсым аштагъ, уахътэм даклоу ащ зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэ фаеу хъугъэ.

Къэхалэхэм ягъэнэфэн фэгъэхьыгъ мы зэхъокIыныгъэхэр. Лъэпкъ зэфэшъхъафхэм атегъэпсыхъэгъэ къэхалхэр къутырэу Гавердовскэм щыгъэпсыгъэным

фэшI чыIпIэ аратыгъ, станицэу Ханскэм, поселкэу Родниковскэм ыкIи Мыекъуапэ адэт къэхалэхэм ахагъэхъуагъ. Быслымэн къэхалэхэ гъэпсыгъэным фэшI тикъэлэ шъхъалэ чыIпIэ гъэнэфагъэ кышIыхахыгъ, — къеты къалэм иадминистрации ипресс-къулыкъу.

Генеральнэ планым зэхъокIыныгъэу фашIынэу агъэнэфагъэхэм ащыщых агроиндустриальнэ паркым, промышленнэ псэуалэхэм яшIын, нэмыкIэхэри.

(Тикорр.).

Тхъамафэм ихъугъэ-шIагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэгу IюцI IюфхэмкIэ и Министерствэ кызыритыгъэмкIэ, мэкъуогъум и 22-м кыщегъэжъагъэу и 28-м нэс республикэм бздэжэ-шIэгъэ 84-рэ щызэрахъагъ.

Ахэр: бзылфыгъэм ебэныгъэхэу 1, цыфым ыпкыны-лынэ шъобж хьылэхэр тырашагъэхэу 3, хъункIэн бздэжэшIагъэхэу 3, тыгуагъэхэу 28-рэ, гъэпIагъэ зыхэлъ бздэжэшIэгъэ 11, нэмыкIэхэри. Экономикэм ылъэныкъокIэ хэбзэгъэуцугъэр гьогъу 15-рэ аукъуагъ. БздэжэшIагъэ зезыхъэгъэ нэбгырэ 69-рэ агъэунэфыгъ, зэхафын альэкIыгъэр процент 83-м ехъу.

БлэкIыгъэ тхъамафэм Адыгеим игьогухэм хъугъэ-шIэгъы 7

къатехъухъагъ. Ахэм нэбгыри 2 ахэкIодагъ, нэбгырэ 11-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ. Ешъуагъэу рулым кIэрысхэу водитель 59-рэ къаубытыгъ. ГьогурькIюным ишапхъэхэр гьогъу 3002-рэ аукъуагъэу агъэунэфыгъ.

Тикъэлэ шъхъалэ щыпсэурэ ильэс 23-рэ зыныбж кIэлэклэм ылъэныкъокIэ бздэжэшIагъэ зэрэзэрахъагъэм фэгъэхьыгъэ къэбар АР-м хэгъэгу IюцI IюфхэмкIэ и Министерствэ мы ма-

фэхэм кыIэкIэхъагъ. Хэбзэу-хъумаглохэм зэрагъэунэфыгъэмкIэ, кIэлэклэм иавтомобилэу ВАЗ-21010-м ильыгъэ сомэ мин 95-р амыгъэунэфыгъэ бздэжэшIэхэм ратыгъукIыгъ. Мыщ епхыгъэу уголовнэ Iоф кызылэхыгъ, уголовнэ розыскым икъулыкъу-шIэхэм оперативнэ Iофтхъабзэхэр зэхашагъэх. Ащ ишIуагъэкIэ, ятIонэрэ мафэм мы бздэжэшIагъэр зезыхъагъэр агъэунэфын альэкIыгъ. Ар Мыекъуапэ щэпсэу, ильэс 18 ыныбж. КызырэнэфагъэмкIэ, зэтыгуагъэхэм иавтомобил зэрищэрэм фэгъэхьыгъэ къэбар Интернетым ригъэхъагъ. Автотранспортым изытет зэрагъэшIэнэу нэбгыритIу кыфэкIуагъ. Бысы-

мыр ежъ иIофхэм ауж зэритыр бздэжашIэм кызыфигъэфеди, машинэм ильыгъэ ахъщэр ритыгъукIыгъ.

ТэхутэмькIое районым ипсэупIэ горэм бздэжэшIэгъэ хьылъэ щызэрахъагъ. Поселкэу Яблоновскэм щыпсэурэ ильэс 35-рэ зыныбж хъулыфыгъэм шъобж хьылэхэр тешагъэхэу (шъэжыекIэ хэпыджагъэх) медицинэ учреждением кызырешагъэм фэгъэхьыгъэ къэбарып полицием езыгъэлугъэр район сымэджэщым иIофышIэхэр ары. Мы чыIпIэм кэсыгъэ оперативникхэм зэрагъэунэфыгъэмкIэ, ильэс 52-рэ зыныбж бзылфыгъэм иунэ бэдждэндэу хъулыфыгъэм ылыгыгъ. Пчыхэм

аркъ зедешъохэзэ, нэбгыритIум азыфагу земызэгъыныгъэ кытэджагъ. Мыщ кIэу дэй фэмхъуным пае хъулыфыгъэр къэтэджи, унэм икIыгъ. Пчэдыжым кызыэкIожым ахэр етIани зэшIонэжыгъэх. Ащ кыыхэкIыкIэ, бзылфыгъэм шъэжыер кыпхъуати, хъулыфыгъэм ытхыцIэ хэпыджагъ. Шъобж хьылэхэр тешагъэх нахь мышIэми, инэлъасэ горэм дэжъ ар клон ылъэкIыгъ, нэужым медицинэ IэпыIэгъум къеджагъэх. Следственнэ-оперативнэ купым икъулыкъушIэхэм зэрагъэунэфыгъэмкIэ, бзылфыгъэр щтэжыи, бздэжэшIагъэм ильэужхэр ыгъэкIодынхэу фэягъ, шъэжыери ыгъэбылыгъ. Ау ар полицейскэхэм нэужым къагъотыгъ, ышIагъэми бзылфыгъэр еуцолэжыгъ. Уголовнэ Iоф кызылэхыгъ, зэхэфынхэр макIох.

◆ ЛЪЭПКЪ ИСКУССТВЭМРЭ ПУНЫГЪЭМРЭ

Музеир еджаплэм фагъадэ

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ къэндзалхэм ялъэпкъ музейеу Мыекъуапэ дэтым литературэм, культурэм, шэжым, нэмыкхэм афэгъэхьыгъэ зэлюкхыгъухэр щызэхашэх. Егъэджен-пуныгъэ Юфыгъохэм ямэхьанэ щыпэныгъэм щытэлыгъу.

Къэндзалхэм якультурнэ обшествэу «Дуслыкым» ипашэу Алям Ильясовым къызэрэтилуагъэу, Адыгэ къэралыгъо университетым, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым, колледжхэм, нэмыкхэм еджаплэхэм къарыкхыгъэ музейеу къахлорэмэ япчъагъэ хэлшыкхыгъэ хэуагъ.

— Адыгэ къэралыгъо университетым тарыхымкхэ ифакультет иапэрэ курс щеджэхэрэм этнологиемкхэ Юфэу ашлагъэр зэфэгъэхьыгъы, — къеуатэ тарихь шэныгъэхэмкхэ докторэу, профессорэу Цуукхэ Анжелэ. — Тиеджахлэхэр зыщыц къуаджэхэм, къалэхэм яхыплэгъэ къэбархэр къадгъэуагъэхэм. Тызыщыпсэурэ Адыгэ Республикэм гъогоу къыкхыгъэр нахышлюу ашэным, лъэпкъхэм язэфыщытыкхэр агъэпытэнхэм афэшл музейхэм якъэгъэлэгъонхэм ащытэгъэгуазэх.

«Дуслыкым» имузей къэндзалхэм ялъэпкъхэм лэмэ-псымэхэр, шъуашэхэр, тхыльхэр, цыфхэ

рылохэм якъэбархэр щызэбгъэ-шэнхэ плъэкхыт. Спортсменхэм, искусствэм илофхышэхэм ягъэхьагъэхэр лупкхэу тхыгъэх, сурэтхэр ягъусэх.

Футбол клубэу «Рубин» Казань щешлэщыгъэхэ Натхэо Бибарс, Виталий Калешиным, нэмыкхэм ясурэтхэм, футбол майкхэм уяплыгъэ щыпэныгъэм нахь куоу гукхэ зыфэгъэхьы. Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Хамазан Гизатуллиним сурэт удэгущыцхэ пшхоигъоу оху.

Нартхэм якъэбар зыгуагъохыгъэу, тхэкхэ цырылоу Хъэдэгъэлэ Аскэр исурэтхышхуи нэлпэгъум ит. «Дуслыкым» илофхышэн чанэу хэлэжъэрэ Марина Смагинам зэрилытэрэмкхэ, зыщыпсэухэр республикэм итарихь нахь дэгъоу зэрагъашлэ къэс зэкхышныгъэу здырялэри мэлпгъэ.

— Адыгэ Республикэм и Лыхъужъэу Тхакхушынэ Аслъан, композиторэу Нэхэе Аслъан ятхыльхэр музейеу къыщытэгъэлэгъох, — къауатэ тизэдэгущыцхэу лыхь

зыгъэкхотэхэрэ Айнулинхэу Альбертрэ Галинэрэ. — Кхэрэщэ Тембот, Мэщбэшлэ Исхъакъ, нэмыкхэм ятхыгъэхэр тимузей чхэлых. Къэндзалхэм ялитературэ ехылагъэхэри тыгуагъэх.

Быслымэн-Лыхъужъэр

Муса Джалиль, Ризван Сулеймановыр, Магомед Гамзатовыр, фэшхъафхэри Советскэ Союзым и Лыхъужъэу хыгъэх. Хэгъэгу зэошхом илэхъан лыхъужъыгъэ зэзыхыгъэ Андыхъое Хъусенэ исурэти зыцхэ къетхыгъэхэм ахэтэу музейеу щытлэгъу.

— Лыхъужъэр ныбжьыкхэм егъаши щысэ афэхъущытх, — ело Рафаэль Бибаковым. — Быслымэн диныр зылэжъхэрэм, ятарихь зыгъэлэгъэхэрэм Хэгъэгу зэошхом инэклубгъохэр дэгъоу ашлэнхэ фае. Заом имашло лъэпкъхэр зэкхыгъэуагъэх, пыххэр зэхакхытэнхэмкхэ лыхыгъэ къызхагъэфагъ.

Студентхэр музейеу джырэблагъэ къызэкхэхэм, Татамир Рами-

сэ адыгэхэм, урысхэм, къэндзалхэм ящылэкхэ-псэкхэ гъэшлэгъонэу къафилоагъ. Кхэрэщэ Тембот ицхэ зыхыгъэр музейеу Мыекъуапэ дэтым ипашэу З. Юналыер къызэгущыцхэм, Урысыем литературэм и Ильэс зэрэщыкхорэр хыгъэунафыкхыгъ, Т. Кхэрэщэ итхыгъэхэм ащыщхэр музейеу шу-хъафтын фишыгъэх.

Къэндзалхэр нахыбэу тиреспубликэ зыщыпсэухэрэу Шэуджэн, Кошхъэблэ районхэр ары. Къуаджэхэм адэххэм адырлэ зэпхыныгъэхэм яшхыгъэкхэ, музейеу ныбжьыкхэр къащэх, тарихьыр зэрагъэшлэнымкхэ лэпылэгъу афэхъух. Бэрэ псэм фагъадэ. Арыш, къэндзалыбзэм дакху, урысыбзэри, адыгабзэри зэрагъашлэх. «Дуслыкым» хэтхэр Адыгэ Республикэм имэфэкхэм сыдигъуи чанэу ахэлажъэх. Адыгэ шъуашэм, Хэкужым къэзыгъэзэжъыгъэхэм ямафэхэм зафагъэхъа-зыры.

Сурэтым итхэр: **Айнулинхэу Альбертрэ Галинэрэ, Алям Ильясовыр, Марина Смагина, Рафаэль Бибаковыр.**

◆ ДИНЫМРЭ УАХЪТЭМРЭ

Нэкимазэр — мэзэ лъап

Быслымэн диныр зылэжъхэрэм нэкир алыгъ. Мы мафэхэм мэщытхэм ащызэлюкхэрэ цыфхэм япчъагъэ хэуагъ. Нэмазыр зэрэшашырэм дакху, пчыхъэми мыщ щыхэлэжъых.

— Нэкимазэр мэзэ лъапхэу щыт, — къытилуагъ Адыгэ Республикэм, Пшызэ шъолпыр ащыпсэурэ быслымэнхэм ямуфтиеу Къэрдэнэ Аскэрбий. — Нэмазым цыфыбэ къекуаллэ. Диным пыщагъэхэм ныбжьэу ялэр зэфэгъэх. Арэу щытми, зэгурылоныгъэ ахэл, пуныгъэ мэхъанэу диным илэм зыкхырагъэлэты.

Пчыхъэ къэс Мыекъуапэ дэт мэщытым нэбгыри 150-м къыщымыкхэу щыхэлэжъы. Гъомылапхэм пэлухъащт ахъщэр шу зышлэ зышхоигъохэм къаты. Ахэр бизнесменых, лэжъэкхэу къызэрыкхлх, Правительствэм икхулыкъушлэх.

— Нэкимазэр къысэххылыгъэ-кхырэп, — ело адыгэ бзылфыгъэу Аминэт. — Диным цыфым

игушхъэ егъэпытэ. Зэрэсынэ-кхырэп фэшл сэр-сэрэу сызы-фэгущыжъы.

Кхыкхэ Абузэчыррэ Яхъуллэ Адамрэ илэхэу зыгуагъэу за-нэкирэр. Янэ-ятэхэм къарало-щыгъэм акхыл хахыгъэу алы-тэ. Диным угукхэ нахь къабзэ уишлэу къытэзылуагъэхэм ахэр ащыщых.

Ныбжьыкхэхэу Бгъошэ Гуфабэ, лэпыщ Маринэ, Хъуажэ Рэя-нэ Нэкимазэм гушхыгъэу ха-гъуатэ. Ианэр къызэлэуахы, шхыныгъохэр афытырагъэуагъу, гум

иль къэбархэр къызэфалуатэх.

— Нэкимазэр сэркхэ мэфэ-кхэу щыт, — ело Бгъошэ Гуфа-бэ. — Диным, адыгагъэм, цыф зэхэтыкхэхэм яхылагъэу зэд-гъашлэрэр типшэщыгъэхэм алы-тэгъэлэсых. Тхъагъэпсэху мэ-щытым щыкхорэ Юфхъабзэмэ язэхэщакхорэр, мылкхуцхэу лэпы-лэгъу къафэхъухэрэр.

Сурэтхэр мэщытым къыщыте-тхыгъэх.

Нэкимазэр зыгъэхъахыгъэр ЕМТХЫЛ Нурбий.

**Зэхъышхыгъэр
ыкхэу къыдзэ-
гъэкхырэр:**
Адыгэ Республи-
кэм лъэпкъ
Юфхэмкхэ, лэпыщ
къэралхэм ащы-
псэурэ тилэпкъыгъу-
хэм адырлэ зэпхы-
ныгъэхэмкхэ ыкхэу
къэбар
жыгуагъэм иамал-
хэмкхэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

**Редакциер
зыхыщыгъэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхылаэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшхэдэкхыжэ зы-
хыгъэр секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зышхышхыгъэ-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын Юфхэмкхэ,
телерадиоукхытын-
хэмкхэ ыкхэу зэпхы-
лэсыкхэ амалхэмкхэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэлары-
шлаллэ, зэраушхы-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышхышхыгъэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкхэмкхэ
пчъагъэр
4300
Индексхэр
52161
52162
Зак. 770**

Хэутыным
ушыкхэуагъэу щыт
уахътэр
Сыхыгъэр 18.00
Зышхышхыгъэр
уахътэр
Сыхыгъэр 18.00

**Редактор
шхылаэр
Дэрбэ Тимур**

Редактор шхылаэм
иапэрэ гуадзэр

**Мэщлэжъо
Саид**

Пшхэдэкхыжэ
зыхыгъэр
секретары
**Жакхымыкхэ
Аминэт**